

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/607/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313208645
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2313208645.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Ilavského a sudcov JUDr. Kataríny Slováčekovej a Mgr. Jozefa Mačēja, v právnej veci žalobkyne: CD Consulting, s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, Praha 1, Česká republika, zastúpený splnomocnenkyňou: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanej: Y. O., nar. XX. U. XXXX, bytom U., S. XXX/XX, o zaplatenie zmenkovej sumy 192,- eur, zmenkového úroku a ďalšieho prísl., na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 29. júna 2015 č.k. 5C/267/2013-68, takto

rozhodol:

I. Späťvzatie žaloby sa v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,19% denne, p r i p ú š ť a , rozsudok súdu prvej inštancie sa v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,19% denne r u š í a konanie sa v tejto časti z a s t a v u j e .

II. V ostatnej časti sa rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

III. Žalovaná má nárok na náhradu účelne vynaložených trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napádaným rozsudkom súd prvej inštancie I. žalobu zamietol a II. žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne poukazom na článok I. § 48 ods. 1, článok I. § 75, článok I. § 11 ods. 1, článok I. § 17 ods. 1 ZZaŠ (zákon číslo 191/1950 Sb. zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov), § 52 ods. 1 až ods. 4, § 53 ods. 1, 2, 3 a ods. 5, § 54 ods. 1 a 2, § 39, § 3 ods. 1 O.z (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov), § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1, § 25 ods. 5 ZoSÚ2010 (zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy v znení účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy) ako aj poukazom na závery Európskej komisie vo veci C-328/14 a vecne majú za preukázané, že úverová zmluva uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobkyne - spoločnosťou Pohotovosť s.r.o., Pribinova 25, Bratislava a žalovanou z 21. júna 2010 pod číslom 207000023 spĺňa charakter spotrebiteľskej zmluvy, na ktorú je potrebné aplikovať ZoSÚ2010. V tejto súvislosti ďalej dôvodil, že pôvodný majiteľ zmenky spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. vykonáva svoju podnikateľskú činnosť v predmete poskytovania spotrebiteľských úverov a zmenka na základe ktorej si žalobkyňa uplatňuje svoj nárok, má v tomto prípade zabezpečovací charakter pôvodného právneho vzťahu majúceho povahu vzťahu spotrebiteľského. Zmluva o úvere uzatvorená medzi právnou predchodkyňou žalobkyne a žalovanou spĺňa všetky znaky spotrebiteľskej zmluvy v súlade s ustanovením § 52 a nasledujúcich O.z., nakoľko zo samotnej zmluvy vyplýva, že táto nebola uzatvorená so žalovanou v rámci jej podnikateľskej činnosti, keďže v zmluve sa neuvádza obchodné meno či IČO žalovanej, ale sú v nej uvedené iba údaje žalovanej ako fyzickej osoby - nepodnikateľky. Keďže spotrebiteľom je subjekt, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, mal súd za preukázané, že žalovaná mala

v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, na základe ktorej bola vystavená predmetná zmenka, postavenie spotrebiteľa.

2. Keďže predmetom konania je spor zo zmenky, súd v prvom rade skúmal, či táto spĺňa všetky náležitosti zmenkového a šekového zákona č. 191/1950 Zb. a to predovšetkým formálne náležitosti zmenky uvedené v ustanovení § 75 citovaného zákona. Súd uzavrel, že predmetná zmenka spĺňa všetky formálne náležitosti zmenky predpokladané ustanovením § 75 zmenkového a šekového zákona. Z rubovej strany zmenky bolo nesporne preukázané, že žalobkyňa túto nadobudla indosamentom od pôvodného veriteľa, na rad ktorého bola zmenka vystavená. Z uvedeného vyplýva, že zmenka slúži ako zabezpečovací právny prostriedok zo spotrebiteľského vzťahu a preto napriek tomu, že v danom prípade ide o vzťah uplatnený na základe zmenky ako abstraktného cenného papiera, je povinnosťou súdu skúmať postavenie žalovanej ako spotrebiteľa. Dohoda o vyplňovacom práve zmenky je uvedená vo všeobecných úverových podmienkach, teda vo formulári, ktorý spracoval právny predchodca žalobkyne a žalovaná ich obsah nemala možnosť akokoľvek ovplyvniť. Táto podmienka teda nebola individuálne dojednaná a nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa, keďže nezohľadňuje práva spotrebiteľa a umožňuje vymáhať i plnenia, ktoré sú uplatňované v rozpore so zákonom. Dohodu o vyplňovacom práve zmenky súd vyhodnotil za neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach oboch účastníkov spotrebiteľského vzťahu v neprospech spotrebiteľa. Vyššie uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bola vystavená predmetná zmenka, neobsahuje obligatórne náležitosti v zmysle ust. § 9 písm. f), j), k) a y) ZoSÚ2010, teda sa poskytnutý úver na základe tejto zmluvy v súlade s ust. § 11 ods. 1 citovaného zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov a teda žalovanej vznikla povinnosť iba vrátiť istinu poskytnutého úveru. Zmenka túto skutočnosť nezohľadňuje, práve naopak umožňuje vymáhať zmenkový úrok vo výške 0,25% denne, čo predstavuje 91,25% ročne. Plnenie v uvedenej výške súd považuje za rozporné so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje jeho neplatnosť v súlade s ust. § 39 O.z v spojení s ust. § 3 O.z.

3. Dohodu o vyplňovacom práve zmenky vyhodnotil za neprijateľnú podmienku s poukazom na ust. § 53 ods.1 O.z., z dôvodu, že nešlo o podmienku individuálne dojednanú a nepochybne spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa, pretože umožňuje vymáhať plnenia uplatňované v rozpore so zákonom, bez zohľadnenia práv spotrebiteľa, ide o dojednanie neplatné v súlade s § 53 ods. 5 O.z. V prípade, ak je neplatná dohoda o vyplňovacom práve zmenky, je neplatná aj samotná zmenka, čo korešponduje aj s právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom SR v jeho rozhodnutí z 6. mája 2008 vyhláseného pod sp. zn. 4Obo 161/2007. Najvyšší súd v odôvodnení uviedol, že z neplatnej úverovej zmluvy v dôsledku neprimerane vysokého poplatku za spracovanie a vedenie úveru (v dôsledku čoho považoval zmluvu za priečiacu sa dobrým mravom a zásadám poctivého obchodného styku), nemohlo žalobcovi vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky. Skutočnosť, že právny predchodca žalobkyne postupuje v rozpore so zásadami spotrebiteľského práva, preukazuje aj samotný list Európskej komisie z 25. apríla 2013 pod č. 2012/4165 adresovaný Slovenskej republike s upozornením na nedodržiavanie spotrebiteľského práva Európskej únie s uvedením praktík obchodnej spoločnosti Pohotovosť, s.r.o. (ktorá vymáha nezákonné pohľadávky založené na nekalých podmienkach s konkrétnym uvedením blankozmeniek), zameraných na vyhýbanie sa riadnej justičnej kontrole.

4. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne poukazom na ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a vecne plným úspechom žalovanej v konaní, ktorá si však právo na náhradu trov konania neuplatnila a zo spisu jej ani žiadne trovy nevyplyvali. Preto jej náhrada trov konania priznaná nebola.

5. Toto rozhodnutie súdu prvej inštancie napadla včasným odvolaním žalobkyňa dôvodiac, že a) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (ust. § 205 ods. 2 písm. b) O.s.p.); b) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.); c) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.). V prejednávanej veci došlo zo strany súdu jeho konaním, ako aj napadnutým rozhodnutím k porušeniu práva Európskej únie, konkrétne k porušeniu čl. 4, 5 a 7 Nariadenia európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007. Nariadenie má všeobecnú pôsobnosť a je záväzný vo všetkých svojich činnostiach a priamo aplikovateľný v Slovenskej republike. V danej veci žalovaná nedoručila súdu žiadnu žalobnú odpoveď v súlade s čl. 5 ods. 3 alebo

6 Nariadenia. Súd bol preto povinný postupovať podľa čl. 7 ods. 3. Nariadenia. Napadnuté rozhodnutie je preto prekvapivým rozhodnutím, čo predstavuje odňatie možnosti konať pred súdom. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza, že vo veci vykonal dokazovanie i oboznámením sa s úverovou zmluvou, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi. Žalobkyňa a podľa dostupných informácií ani žalovaná však dokazovanie úverovou zmluvou, exekučným spisom či ďalšími listinnými dôkazmi nenavrhl. Podľa ust. § 120 O.s.p. (procesnou normou platnou a účinnou v čase konania súdu prvej inštancie) dokazovanie v sporovom konaní bolo ovládané prejednacou zásadou, čo znamená, že súd vychádzal len zo skutočností tvrdených sporovými stranami a vykonáva len tie dôkazy, ktoré tieto navrhli. Žalobkyňa predložila súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorou, keďže táto spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zákonom č. 191/1950 Sb. (Zákon zmenkový a šekový) dokázala jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovanej žiadnych námietok nebolo a preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci. Potreba vykonať ďalšie dôkazy musela vyplynúť zo samotného doterajšieho dokazovania (z doterajších prednesov sporových strán a vykonaných dôkazov). V danej veci súd mohol a mal rozhodnúť o práve na náhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Z uskutočnených prednesov sporových strán počas písomnej fázy konania (koncentračný zásada v zmysle čl. 5 Nariadenia) a vykonaného dokazovania vedeného na základe návrhov sporových strán, nevyplývala potreba vykonať ďalšie nenavrhnuté dôkazy. Predpokladom vydania rozsudku v tomto konaní bolo výlučne predloženie originálu zmenky. Zmenka je listinný cenný papier, ktorý inkorporuje v listine ako takej samo právo žalobkyne. Žalovaná mohla na základe čl. 5 ods. 3 a 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak však neurobila, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Súd z vlastnej iniciatívy, bez návrhu žalovanej a bez legitímneho podnetu na ťarchu žalobkyne vykonal dokazovanie, ktoré údajne preukázal charakter žalovanej ako spotrebiteľky. Žalovaná sa tejto obrany žiadnym spôsobom nedovoľavala. Súd nevykonal žiadne dokazovanie nad rámec navrhovaných dôkazov v prospech uplatnenej pohľadávky, teda neobjektívne podporil žalovanú v tomto konaní. Navyše žalovaná o túto podporu nepreukázala žiadny záujem. Súd teda túto ochranu žalovanej prakticky nanútil, bez jej vôle. Uvedené správanie súdu je neprijateľné v právnom štáte, predstavuje výrazný zásah do práva na spravodlivý súdny proces, ktoré je garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Súd prvej inštancie navyše pri vydávaní rozhodnutia vychádzal z pohľadu neho nesporných skutočností. Súd za nesporné považoval to, že žalovaná so spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o., uzatvorila zmluvu o úvere, ďalej že zmenka, ktorá je predmetom tohto konania je zabezpečovacou zmenkou, že žalovaná uzatvorila zmluvu o úvere ako spotrebiteľka. Uvedené údajne nesporné skutočnosti však neboli tvrdením ani jednej zo sporových strán. Súd tieto údajne nesporné fakty vyabstrahoval z dokazovania, ktoré si sám navrhol. Také skutočnosti jednoznačne nemožno považovať za nesporné. Žalovaná a ani žalobkyňa sa k týmto skutočnostiam nikdy nevyjadrili, preto neexistuje spôsob, akým by súd mohol dospieť k nespornosti týchto skutočností. Súd prvej inštancie dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácie príslušných právnych predpisov a práva európskej únie. Žalobkyňa je majiteľom zmenky, na základe indosamentu a nie je účastníkom akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu. Zmenka je bez väd, ktoré by ju činili neplatnou, teda ide o platnú zmenku. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Súd prvej inštancie sa aplikáciou príslušných ustanovení o zmenke upravených v zákone č. 191/1950 Sb. (ďalej aj ZŠZ) vôbec nezaoberal a ignoroval predmet sporu. Predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Žalobkyňa v konaní uplatňuje bezpodmienečný záväzok žalovanej, že za zmenku zaplatí. Súd však vec posudzoval, akoby išlo o bežný zmluvný záväzok, čo je neprípustné. V danom prípade následkom bolo nesprávne rozhodnutie vo veci, súd porušil poučovaciu povinnosť súdu prekročením ust. § 5 ods. 1 O.s.p., súd porušil ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov, súd prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnúť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že dohodnutý zmenkový úrok vo výške 0,25% denne je v rozpore s dobrými mravmi, a teda v tejto časti považuje súd zmenku za čiastočne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie vyhodnotil zmenku ako vadnú zmenku, t. j. neplatný právny úkon. Uvedený záver súdu však vychádza len z kauzálnych námietok, ktoré však nikto v konaní nevzniesol, ani ich žiadna zo sporových strán nepreukazovala. Kauzálne námietky sú po indosovaní v zásade neprípustné. Zmluvný vzťah medzi žalovanou a remitentom je po indosovaní irelevantný. Navyše žalobkyňa nie je známy obsah údajného zmluvného záväzku. Poukazuje na rozsudok Nejvyššího soudu ČR zo dňa 22. augusta

2002 sp. zn. 25Cdo 1839/2000 (uverejnený v Sbíreke soudních rozhodnutí a stanovisk č. 59/2004). Směnečný závazek je přitom zcela samostatný a oddělený od případného závazku, který byl původem jeho vzniku. Vzhľadom na to, že Najvyšší soud ČR při rozhodování vycházel z rovnakej právnej úpravy, aká je aplikovateľná aj v tomto konaní, je tento judikát aplikovateľný na prejednávajúcu vec. Vzhľadom na úplnú samostatnosť, oddelenosť, nezávislosť zmenkového závazku, nie je možné hovoriť o tom, že zmenka je zmenkou podľa zákona o spotrebných úveroch a že tomuto zákonu odporuje. Zmenka uplatnená v tomto konaní má všetky zákonom predpísané náležitosti, a teda ide o platnú zmenku. Uplatnený nárok žalobkyne je tak v celom rozsahu dôvodný. Súd prvej inštancie odôvodnenie svojho rozhodnutia založil na argumentácii, ktorú získal z neznámeho a neverejného zdroja, čo je v právnom štáte neprípustné a predstavuje porušenie práva sporových strán na spravodlivý súdny proces. V tejto súvislosti ďalej namietala, že súd v odôvodnení rozsudku ďalej poukazuje na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo 161/2007 zo 6. mája 2008, ktorý konštatoval absolútnu neplatnosť úverovej spotrebiteľskej zmluvy podľa § 39 O.z. a § 265 Obchodného zákonníka. Zároveň konštatoval, že z absolútne neplatnej úverovej zmluvy nemohlo vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky. Žalobkyňa považovala za potrebné obiter dictum vyjadriť sa aj k záveru súdu o tom, že dohoda o vyplňovacom práve blankozmenky by mala predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku pri poskytovaní spotrebných úverov. V tejto súvislosti poukazuje na to, že samotný zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. pripúšťal, aby na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru bola vystavená zmenka. Limitovaná bola len výška zabezpečenia vo vzťahu k aktuálnej výške dlhu v čase jej vyplnenia. Zmenka preto aj v prostredí spotrebiteľských úverov mohla byť používaná. Prípustné sú akékoľvek zmenky, akékoľvek doložky a zároveň aj blankozmenky s úpravou vyplnenia zmenky v dohode o vyplňovacom práve. Súčasne z formulácie ust. § 4 ods. 6 a použitia spojenia „v čase vyplnenia“ ako aj zo slov „vyplnenú veriteľom“, je zrejmé, že zákonodarca pripúšťal, že zmenky budú vyplňované dodatočne po vystavení, pretože inak by použil spojenie „v čase vystavenia“, resp. by vylúčil vyplňovanie znenie zo strany veriteľa. Dohoda o vyplňovacom práve nemohla byť neplatná a nemohla byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou ani v prostredí spotrebiteľských úverov, pretože právna úprava explicitne pripúšťala používanie blankozmienek. Ohľadne uvádzaného rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Obo 161/2007 zo dňa 6. mája 2008 žalobkyňa uvádza, že v danom rozhodnutí išlo o konanie o vydanie zmenkového platobného rozkazu. Zároveň nešlo o prípad indosovanej zmenky, tak, ako je to vo vyššie uvedenej veci. V danom prípade sa neuplatňoval § 17 zákona zmenkového a šekového. Na základe tohto nie je možno v tomto prípade vzhliadať na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo 161/2007.

6. K argumentácii súdu ohľadom položenej prejudiciálnej otázky Krajským súdom v Prešove o ktorej je vedené konanie pod spisovou značkou C-328/14 zdôraznil, že voči uzneseniu Krajského súdu v Prešove o položení prejudiciálnej otázky a prerušení konania bolo podané dovolanie spolu s návrhom na odklad vykonateľnosti uznesenia o predložení prejudiciálnej otázky. Z tohto dôvodu podľa jej názoru v prejednávanej veci je možné riadne pokračovať, bez prerušenia konania, pretože formulovaná prejudiciálna otázka nie je pre vec významná, je vykonštruovaná a Krajský súd v Prešove takýmto postupom nerešpektuje prednosť nariadenia o európskom konaní s nízkou hodnotou sporu a položil svojim uznesením len hypotetickú otázku, tzn. otázku, ktorá smeruje na rozpor vo vnútroštátnej právnej úprave, ktorá nie je primárne použiteľná vo veci samej so sekundárnym právom EÚ.

7. V závere svojho odvolania odvolateľka poukázala na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013 a uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4CoZm/3/2014 zo dňa 13.06.2014 a navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobe o uplatnení pohľadávky v celom rozsahu vyhovie a prizná žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania.

8. Žalovaná odvolanie nepodala, ani sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadřila.

9. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z.z., ďalej C.s.p.), ktorý nahradil a zrušil do 30. júna 2016 účinný zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej O.s.p.). Odvolací súd prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C.s.p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa C.s.p.. Keďže ale odvolanie bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho podania bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania odvolania, teda podľa príslušných ustanovení O.s.p.. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C.s.p. o spravodlivosti

ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán odvolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo, za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (čl. 2 ods. 1 a 2 C.s.p.), ako aj potreba ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (čl. 3 ods. 1 C.s.p.).

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 1. júla 2016 - ďalej len C.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 v čase podania odvolania účinného O.s.p., aktuálne § 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 201 O.s.p., akt. § 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 201 a 202 O.s.p., akt. § 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p., akt. § 127 a § 365 C.s.p.) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), c), f) O.s.p., ktoré má ekvivalent v § 365 ods. 1 písm. b), e), h) C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 C.s.p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p.. Rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený dňa 13. decembra 2016.

7. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou tvrdeného nároku, ktorý v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho správny právny záver vo veci, s poukazom na § 387 ods. 2 C.s.p., odvolací súd odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľke. Aj odvolací súd dospel k záveru, že pri vyhodnotení vykonaného dokazovania každého z vykonaných dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach bolo v konaní dostatočným spôsobom preukázané, že žaloba žalobkyne je v celom rozsahu nedôvodná.

8. Podľa čl. 3 ods. 1 a 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Podľa čl. 6 ods. 1 cit. smernice, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

9. Podľa § 53 ods. 1 O.z. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

10. Podľa § 53 ods. 2 O.z. za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Podľa § 53 ods. 5 O.z. neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Podľa § 3 ods. 1 O.z. výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bezprávneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 O.z. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

11. Predmetom konania je spor zo zmenky, ktorá plní zabezpečovaciu funkciu vo vzťahu k peňažnému záväzku žalovanej (vystaviteľky zmenky) vrátiť poskytnuté finančné prostriedky, vyplývajúce z zmluvy o úvere. Išlo o formulárovú zmluvu, ktorá obsahovala predtlačný text, kde bolo dopísané iba označenie dlžníka, suma, ktorú mal obdržať a ktorú splatiť. Ďalej zmluva obsahuje predtlačný text o tom, že dolu podpísaný dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom tejto zmluvy o úvere, ako aj s obsahom plnomocenstiev v nej uvedených a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať a súčasne potvrdzuje prevzatie zmluvy vrátane všeobecných podmienok (na zadnej strane zmluvy) a vyhlasuje, že je plne spôsobilý na všetky právne úkony a že uvedené osobné údaje zodpovedajú skutočnosti.

12. Článok 14 Všeobecných podmienok obsahuje Dohodu o vyplnení zmenky: Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavenej zmenky zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkom, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

13. K pripojenej úverovej zmluve bola doložená i zmenka. Z pripojenej zmenky súd zistil, že žalovaná dňa 21. júna 2010 vystavila vlastnú zmenku, obsahom ktorej je jej záväzok zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti Pohotovosť s.r.o. sumu jednotodeväťdesiatdva eur, zmenkový úrok vo výške 0,25% denne z tejto sumy od 25. októbra 2010. Uvedená zmenka bola vystavená ako vistazmenka a bola opatrená doložkou „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“ a za miesto platenia bolo určené sídlo pôvodného zmenkového veriteľa a to spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. Z rubovej strany zmenky vyplýva, že uvedená spoločnosť túto zmenku indosovala na rad žalobkyne. Z uvedenej listiny vyplýva, že ide o vzorové tlačivo, do ktorého boli rukou vpísané údaje: dátum a miesto vystavenia, identifikačné údaje vystaviteľa, ako aj jeho podpis, pričom zmenková suma je vyjadrená číslicami, ako aj slovami a je uvedený dátum začiatku úročenia.

14. V zmysle čl. 5 ods. 1 veta prvá a druhá nariadenia európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007 európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo o to požiada niektorá zo strán. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007 nevyklučuje ústne pojednávanie a jeho potrebnosť ponecháva na úvahu súdu. Keďže súd prvej inštancie mal za to, že vo veci je nutné nariadiť pojednávanie, pričom nariadenie európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007 nebráni uskutočneniu pojednávania, nie je možné postup súdu prvej inštancie vyhodnotiť ako priečiaci sa platným procesným predpisom. Z Občianskeho súdneho poriadku explicitne nevyplývala povinnosť súdu nariadiť pojednávanie formou uznesenia.

15. Kľúčovými cieľmi európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu stanovenými v článku 1 nariadenia sú zrýchlenie, zjednodušenie konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch v rámci EÚ a zníženie nákladov, čím sa zjednoduší prístup k spravodlivosti. Pri plnení týchto cieľov majú sudy kľúčovú úlohu iniciovať kontroly a určovať postup, ktorý treba v rámci európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu dodržiavať, ako aj primeraným spôsobom uplatňovať vnútroštátne procesné právo, čo vyplýva z článku 19 Nariadenia. V zmysle bodu 9 preambuly Nariadenia by mal súd rešpektovať právo na spravodlivý proces a zásadu kontradiktórneho procesu najmä pri rozhodovaní o potrebe ústneho pojednávania, o dôkazných prostriedkoch a rozsahu, v akom sa vykonávajú dôkazy. Povinnosť súdu kontrolovať a určovať postup v rámci európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa posilňuje v zmysle článku 12 ods. 2, ktorým sa súdu ukladá aj povinnosť podporovať strany sporu, pokiaľ ide o procesnoprávne veci, a to poskytovaním informácií o

procesnoprávných otázkach, pričom z odôvodnenia čl. 9 vyplýva, že súd musí v záujme zabezpečenia spravodlivosti konania voči obidvom stranám sporu postupovať rovnakým spôsobom.

16. V odvolaní odvolateľka poukázala na to, že súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza, že vo veci vykonal dokazovanie na nariadenom pojednávaní, oboznámením sa s úverovou zmluvou, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi. Žalobkyňa a podľa dostupných informácií ani žalovaná však dokazovanie úverovou zmluvou, exekučným spisom či ďalšími listinnými dôkazmi nenavrhli. Preto aj poukazuje na to, že podľa § 120 O.s.p. dokazovanie v sporovom konaní bolo ovládané prejednávacou zásadou, čo znamená, že súd mal vychádzať len zo skutočností tvrdených sporovými stranami a mal vykonávať len tie dôkazy, ktoré tieto (sporové strany) navrhli. A v tej súvislosti preto žalobkyňa predložila súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorou, keďže táto spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zákonom č. 191/1950 Sb. zákon zmenkový a šekový, dokázala jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovanej žiadnych námietok nebolo a preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci.

17. Odvolací súd k tejto argumentácii udáva, že i keď vo všeobecnosti doterajšie procesné predpisy prenechávali do značnej miery smerovanie konania v dispozícii sporovej strany (zvyšujúci sa dôraz na dispozitívnosť a kontradiktórnosť konania), nemožno pripustiť, aby sa súdy dostali do postavenia, aby len automaticky vydávali exekučné tituly vychádzajúce iba z formálnych náležitostí podkladov rozhodnutia. Takýto prístup by bol v príkrom rozpore so statusovým zákonom sudcov, ust. § 2 ods. 2 z. č. 385/2000 Z.z., v ktorom je zakotvené právo aj povinnosť sudcov byť pri výkone svojej funkcie nezávislý, zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhodovať nestranné a spravodlivo. Preto, v akokoľvek formalizovanom procesnom postupe musí súd dbať, aby neprestal byť orgánom ochrany práv. Práve takéto postavenie súdu je nevyhnutným atribútom právneho štátu a spravidla je vyjadrené v procesných ustanoveniach predpisov stanovujúcich ich základné princípy vychádzajúce z hodnotových základov spoločnosti. V prípade Nariadenia je to jednoduchý odkaz na spravodlivosť ako jeden zo základných princíпов, na ktorý priamo odkazuje v bode 1 Preambuly. Nebolo by možné považovať za spravodlivé také rozhodnutie, ktoré by súd vydal napriek závažným principiálnym pochybnostiam o dôvodnosti uplatneného nároku iba preto, že bol dodržaný procesný postup, ktorý sám o sebe dovoľuje uplatnenému nároku vyhovieť. Vzhľadom na to bol súd prvej inštancie aj v procese podľa Nariadenia oprávnený rozhodnúť inak ako vyhovením návrhu, a bol oprávnený aj na vykonanie nenavrhovaných dôkazov, pretože boli nevyhnutné pre také rozhodnutie vo veci, ktoré zabránilo akceptovaniu zjavne neprimeraného použitia zmenky. Odvolací súd v konaní nezistil, že pred súdom prvej inštancie došlo k vadám v postupe súdu podľa čl. 7 ods. 1 Nariadenia pri posudzovaní procesných otázok v priebehu konania. Preskúmaním obsahu súdneho spisu odvolací súd zistil, že žalobkyňa mala objektívnu možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, pripojeným do spisu bez návrhu sporových strán (účastníkov konania) podľa § 120 ods. 1 veta tretia O.s.p. (účinnom v čase rozhodovania) a ktoré pri rozhodovaní posúdil ako významné pre zistenie skutkového stavu a právne posúdenie žalobkyňou uplatneného peňažného nároku zo zmenky podľa § 123 O.s.p.. Toto ustanovenie dávalo súdu možnosť vykonať aj iné dôkazy ako tie, ktoré navrhli sporové strany za účelom zistenia skutkového stavu, zvlášť v situácii, aká nastala v danom spore. Ide o prelomenie zásady formálnej pravdy v sporovom konaní. Tento postup je výnimočný a je možného využiť ho vtedy, keď je vykonanie nenavrhnutých dôkazov nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

18. Súd prvej inštancie mal zo žalobkyňou predloženej zmenky preukázané, že pôvodným majiteľom zmenky bola spoločnosť Pohotovosť, s.r.o., na rad ktorej vystavila žalovaná zmenku, na líci ktorej sa nachádza číslo úverovej zmluvy. Práve tieto skutočnosti boli podkladom pre postup súdu prvej inštancie podľa § 120 ods. 1 veta tretia O.s.p., pretože vznikli pochybnosti, či zmenka vystavená žalovanou má alebo nemá zabezpečovací charakter, či zabezpečovala alebo nezabezpečovala plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, príp. i zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd prvej inštancie preto postupoval v súlade aj s právom Spoločenstva (komunitárne právo), ktoré sa musí v členských štátoch EÚ uplatňovať jednotne (por. napr. rozsudok Súdného dvora európskych spoločenstiev, ďalej len „Súdny dvor“ vo veci Simmeathal II (29.03.1978, 106/77), pomenoval úlohu vnútroštátneho súdu: „Každý vnútroštátny súd je v medziach svojej právomoci povinný v úplnosti používať komunitárne právo a chrániť práva, ktoré z tohto právneho systému vznikajú jednotlivcom“. Podľa názoru ESD by účinnosť komunitárneho práva bola „oslabená“, keby vnútroštátnym súdom bolo bránené záväzne používať komunitárne právo v súlade s rozhodnutím, či ustálenou judikatúrou európskeho súdneho dvora. V tomto

kontexte je potom možné považovať vnútroštátny súd za „všeobecný komunitárny súd“, ktorý plní dvojité úlohu; úlohu súdu členského štátu a súdu Spoločenstva.

19. Vnútroštátny súd konal v súlade so stanoviskom spoločného zasadnutia občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu SR z 20. októbra 2015, podľa ktorého, v prípade, ak z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcejmu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. Predovšetkým platí, že pokiaľ ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, nemožno posudzovať práva a povinnosti z tejto zmluvy oddelene od použitých zabezpečovacích inštitútov (dohody o zrážkach zo mzdy, zmluvnej pokuty a vystavenie zmenky). Aj zabezpečenie spotrebiteľskej zmluvy totiž podlieha režimu ochrany spotrebiteľa vo forme súdnej kontroly, či zmluvné dojednania, vrátane akcesorických, neobsahujú nekalé podmienky v neprospech spotrebiteľa. V zmysle článku 6 smernice 93/13/EHS, súd aj bez návrhu skúma nekalú povahu podmienky v spotrebiteľskej zmluve, čím sa má zabrániť tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou a zároveň sa tým sleduje dosiahnutie cieľa v čl. 7 uvedenej smernice, pretože takéto skúmanie môže mať odradzujúci účinok, smerujúci ku skončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov. Ak by vnútroštátne právo (prípadne jeho výklad v súdnej praxi) umožňovalo veriteľovi obísť takéto preskúmanie prostredníctvom zmenky, išlo by o pozbavenie smernice 93/13/EHS jej užitočného účinku (effet utile). Z hľadiska práva EÚ platí pre členské štáty povinnosť prijať všetky potrebné opatrenia všeobecnej alebo osobitnej povahy na dosiahnutie výsledku stanoveného smernicou. Vnútroštátny súd je pri použití vnútroštátneho práva, najmä ustanovení právnej úpravy osobitne prijatej za účelom splnenia požiadaviek smernice, povinný vykladať vnútroštátne právo v čo najširšom možnom rozsahu v zmysle znenia a cieľa príslušnej Smernice, aby sa dosiahol výsledok stanovený touto Smernicou a dosiahol tak súlad s článkom 249 tretím odsekom Zmluvy o založení európskeho spoločenstva. Ochrana spotrebiteľa ako povinnosť súdu vyplýva nielen z predpisov hmotného práva, ale aj z práva Európskej únie.

20. Ak zmenka vznikla na zabezpečenie splnenia dlhu zo spotrebiteľskej zmluvy, ide o spotrebiteľskú zmenku, v rámci ktorej existujú odlišnosti oproti zmenke z iného právneho vzťahu. Jednou z odlišností spotrebiteľskej zmenky je zohľadnenie kauzy právneho vzťahu, z ktorého zmenka vznikla. Ďalšou odlišnosťou spotrebiteľskej zmluvy je ex offo súdna kontrola neprijateľnosti podmienok zmluvy, z ktorej zmenka vznikla a zmluvných podmienok jej vyplnenia. To platí aj v právnych veciach podľa Nariadenia, v ktorých má žalovaná postavenie spotrebiteľa. Súdny dvor Európskej únie vo viacerých rozsudkoch týkajúcich sa smernice 93/13 EHS (C-240-244/98 Oceano Grupo Editorial, C-243/08, Pannon GSM) vyslovil, že národný súd musí mať možnosť skúmať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách ex offo, neskôr (C-137/08) dokonca vyslovil, že ich musí skúmať ex offo (C-618/10 Banco Espanol de Credito), že odporuje európskemu právu, ak ich súd nemôže skúmať alimine (t.j. ak ich môže skúmať len ex post). V takých prípadoch musí národný súd vykladať národné procesné i hmotné právo konformne s právom Európskej únie.

21. Súdu prvej inštancie nič nebránilo, aby z úradnej povinnosti skúmal, či základom zmenky je spotrebiteľská zmluva a či táto zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Vychádzajúc pritom z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, ktorý vo viacerých rozhodnutiach poukázal na to, že spotrebiteľ sa či už z dôvodu nevýhodnej vyjednávacej pozície alebo z dôvodu neinformovanosti dostáva do nevýhodnejšieho postavenia a túto nerovnováhu súd môže odstrániť ex offo zbavením účinku nečestných zmluvných podmienok (porov. C-240 až C-244/98). Súdny dvor zároveň judikoval, že existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ nedokáže poukázať na nekalú povahu zmluvnej podmienky. Vyhodnotenie zmluvnej podmienky ako nečestnej nie je jednoduché. Smernica indikatívnym spôsobom vypočítava, čo všetko sa má pritom zohľadniť (posúdenie zmyslu predmetnej klauzuly, posúdenie ostatných zmluvných podmienok, ich porovnanie s ostatnými zmluvami, vyhodnotenie všetkých okolností prípadu...).

22. Z ustanovenia § 17 z. č. 191/1950 Zb. nevyplýva zákaz skúmania kauzálnych námietok ex offo. Nariadenie neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by zakazovalo alebo neumožňovalo súdu skúmať kauzálne vzťahy, na ktorých zabezpečenie bola vystavená zmenka. Čl. 7 ods. 3 Nariadenia stanovuje, že súd v prípade pasivity žalovaného len „vydá rozsudok“, nestanovuje, že súd žalobe musí

vyhovieť. Odvolací súd je toho názoru, že v danom prípade súdu prvej inštancie nič nebránilo, aby z úradnej povinnosti skúmal, či základom zmenky je spotrebiteľská zmluva a či táto zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Súdny dvor stanovil jasnú požiadavku na ochranu pred nečestnými klauzulami pri štandardných produktoch obdobne ako to vyžadujú vnútroštátne pravidlá verejného poriadku, teda vždy za každých okolností (porov. C-76/10 Pohotovosť/Korčkovská, bod 50, 51). Proces Nariadenia nie je vylúčený z pôsobnosti judikátov Súdneho dvora a ex offo súdnej kontroly neprijateľnosti zmluvných podmienok.

23. Zmenka je náročná na formality a aj v zmenkových právnych veciach je dôležité zaoberať sa ex offo neprijateľnosťou zmluvných podmienok zmluvy, ktorú zmenka zabezpečuje. Spotrebiteľ nebyva natoľko právne zdatný, aby dokázal rozlišovať medzi nárokmi z uzavretej zmluvy a nárokmi zo zmenky samej. Preto, bez ohľadu na jeho postoj v konaní, je potrebné aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru aj na úkony, ktoré nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, teda napr. aj na prípadné uznanie dlhu či vystavenie zmenky. Žalobkyňa, ktorá sa stala majiteľom niekoľko tisíc zmienek indosamentom od spoločnosti Pohotovosť, s.r.o. si musela byť vedomá, že v skutočnosti ide o zmenkových dlžníkov ako spotrebiteľov, na ktorých dopadá osobitná ochrana (§ 52 a nasl. O.z.) a ktorých postavenie nie je možné nijako zhoršovať oproti postaveniu, ktoré garantuje O.z. (§ 54 ods. 1). Zmenky indosované na žalobkyňu majú priamy odkaz na zmluvy o úvere.

24. Odvolací súd preto konštatuje, že súd prvej inštancie postupoval v súlade s hmotným právom, keď riešil kauzu zmenky a zmluvu o úvere posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu obsahujúcu neprijateľné zmluvné podmienky. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s vecne správnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý ako základnú a významnú neprijateľnú zmluvnú podmienku posúdil dohodu o vyplnení zmenky ako súčasť všeobecných podmienok poskytnutia úveru podľa § 53 ods. 4 písm. k) O.z.. Týka sa to tiež neprijateľnej sankcie 91,25% ročne (0,25% denne) zmenkových úrokov, ktoré drasticky spôsobili zvýšenie zadlženia spotrebiteľov, neprimerane vysokej zmluvnej pokuty za „porušenie zmluvných povinností“, netransparentného administratívneho poplatku za úver, neprijateľnej rozhodcovskej doložky, neuvedenia RPMN v zmluvách o spotrebiteľskom úvere a pod. Spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. pôvodne uplatnila práva z úverovej zmluvy na rozhodcovskom súde, ktorý jej návrhu v celom rozsahu vyhovel, avšak všeobecný súd exekúciu nepovolil, a to pre neprijateľné zmluvné podmienky. Po nepovolenej exekúcii spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. indosovala zmenku (podpísanú pri dojednaní vyššie uvedeného úveru) na žalobkyňu - spoločnosť CD Consulting s.r.o.. Je evidentné, že pôvodný veriteľ uplatnil v minulosti na súde plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok a že po nepovolení exekúcie pre rozpor so zákonom sa tentokrát uplatňujú v podstate obdobné plnenia, len ich uplatňuje žalobkyňa ako indosatár zo zmenky, a to podľa nariadenia. Plnenie v uvedenej výške správne súd prvej inštancie považuje za rozporné so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje jeho neplatnosť podľa § 39 v spoj. s § 3 O.z. a dohodu o vyplňovacom práve zmenky vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku, majúcu za to, že nešlo o podmienku individuálne dojednanú a nepochybne spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa z dôvodu, že umožňuje vymáhať plnenia uplatňované v rozpore so zákonom, bez zohľadnenia práv spotrebiteľa, ide o neplatné dojednanie (§ 53 ods. 5 O.z.). Ak je potom neplatná dohoda o vyplňovacom práve zmenky, je neplatná aj samotná zmenka, čo korešponduje aj s právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom SR dňa 6. mája 2008 pod sp. zn. 4Obo/161/2007.

25. Súd prvej inštancie správne posúdil, že zmenka bola vyplnená podstatne vyššou zmenkovou sumou než pripúšťa zákonné ustanovenie, pretože daný spotrebiteľský úver treba považovať pre absenciu podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere za úver poskytnutý bez úrokov a poplatkov. Takýto zmenkový úrok je v rozpore so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje jeho neplatnosť (§ 39 O.z. v nadväznosti na § 3 ods. 1 O.z.). Z dôvodu, že bol úrok vo výške 0,25% denne na zmenke predformulovaný, nedošlo k jeho individuálnemu dojednaniu. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 smernice).

26. Ďalšie odvolacie argumenty žalobkyne odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovými stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných sporovými stranami. Odôvodnenie rozhodnutia

tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku sporovej strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty sporových strán (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu žalobkyne zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, no už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

27. Vzhľadom na uvedenú argumentáciu, pokiaľ súd prvej inštancie návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd v súlade s § 387 ods. 1 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie, vrátane vecne správneho a odvolaním osobitne nenapadnutého výroku o náhrade trov konania, potvrdil, s potrebou prihliadnuť na čiastočné späťvzatie žaloby.

28. Počas odvolacieho konania zobrala žalobkyňa dňa 22. decembra 2015 späť žalobu v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,19% denne. Odvolací súd s poukazom na ust. § 96 ods. 1 a 2 O.s.p. (§ 146 ods. 1 C.s.p.) žiadal žalovanú výzvou z 3. februára 2016, aby sa vyjadrila, či s čiastočným späťvzatím súhlasí. Žalovaná prevzala výzvu dňa 8. februára 2016, žiadnym spôsobom na ňu nereagovala, t.j. neprejavila nesúhlas so späťvzatím žaloby v časti, preto odvolací súd podľa § 370 za použitia ust. § 146 ods. 1 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a zastavil konanie v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,19% denne.

29. Žalovaná má voči žalobkyni podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a § 396 ods. 1 C.s.p. nárok na náhradu účelne vynaložených trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalovaná bola v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešná. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 C.s.p. súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

30. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).